

El passat 7 d'octubre va tenir lloc al Centre de Lectura el lliurament del X Memorial per la Pau Josep Vidal i Llecha 1994, que enguany ha estat concedit a l'escola d'adults Samba Kubally, de Santa Coloma de Farners, per la seva dedicació als immigrants estrangers. Tot seguit, us oferim un article de Santiago Camós en què ens parla de la tasca del guardonat i de la significació, deu anys després de la seva institució, d'aquest Memorial.

SANTIAGO CAMÓS
ASSOCIACIÓ PER LA PAU
"JOSEP VIDAL LLECHA"

19

X Memorial per la Pau Josep Vidal Llecha 1994

del Centre

Amb aquest Memorial de 1994 són ja deu els atorgats des de la seva institució el 1985. Una bona continuïtat, certament, de la que podem estar satisfets. En començar, no sabíem quin camí prendria el Memorial, quina línia seguiria, ni si se'n podria, amb el temps, treure un contingut, una mena de doctrina coherent sobre la pau. Sabíem que la pau és multiforme, complexa, que té moltes facetes i aspectes. Doncs bé, després de deu anys de Memorial penso que a partir de les persones i entitats guardonades, de les seves activitats i de les seves actituds vitals, és possible bastir una doctrina coherent sobre la pau basada no en consideracions ideals o teòriques sinó en la pràctica de moltes actuacions, en la constatació de com, des de diversos angles, es pot treballar per la pau.

En uns temps en què molts parlen de crisi de valors, de manca d'ideals, reconforta, doncs, comprovar que això no és cert. Potser sí que alguns valors trontollen o es perden: la vida, al capdavant, és canviant en essència. Però altres valors es mantenen, i en sorgeixen de nous. I en tot cas crec que mai com ara no havia existit una trama social de voluntariat, de persones i d'institucions que treballen desinteressadament, amb esperança i il·lusió, en favor dels altres, de la pau, de la justícia, de la natura; en definitiva, d'un món millor.

Certament, Josep Vidal, des del més enllà, estarà satisfet que el Memorial que porta el seu nom sigui una contribució, modesta però real, al coneixement i la difusió de tantes bones iniciatives. I, bon professor com era, amb una forta vocació d'ensenyant que va poder portar a la pràctica en diverses institucions universitàries nord-americanes, no hauria deixat de descobrir, en els successius Memorials, aquella trama coherent de doctrina de la pau a què em referia. Enguany, gosaria dir fins i tot que l'aspecte de la pau que hem destacat en concedir el Memorial li hauria estat especialment plaent: les migracions, pel que fa al tracte als immigrants, el respecte als seus drets com a éssers humans i a la seva dignitat, sense els quals no es pot parlar legítimament de pau, i de la pau com a conseqüència d'una relació harmoniosa, de respecte i mútua influència entre les cultures en contacte.

És que la migració marcà profundament la vida del Josep. La va viure, la va patir i el va enriquir. Circumstàncies tràgiques el van fer marxar de Catalunya, i va conèixer un exili dolorós, difícil, del qual, tanmateix, va saber extreure profundes lliçons. La seva vida als Estats Units va ser decisiva tant en l'evolució del seu pensament (quan gira entorn els conceptes de pau i fraternitat universals) com en la

seva vida privada. No hauria estat el que va ser ni, probablement, seríem aquí si no hagués passat per l'experiència de l'emigració. Va saber què representa haver de marxar del propi país, patir dificultats econòmiques i d'adaptació a una altra cultura i a una altra llengua. Però va saber reeixir-ne. Sense renunciar a la seva cultura d'origen, la va enriquir amb la del país d'acollida. I no dubtem que també va contribuir, amb la seva aportació personal, a fer aquesta altra cultura una mica més humana, més rica.

Malgrat que, en general, la societat ignora el problema de la immigració, existeixen arreu de Catalunya grups, confessionals o no, que treballen en favor de l'acollida d'immigrants, oferint-los assessorament jurídic, escoles i llars d'infants, assistència, etc. I en aquesta línia treballa, precisament, el guardonat enguany, l'escola d'adults Samba Kubally de Santa Coloma de Farners.

Voldria destacar que aquesta entitat incideix en uns punts que penso que són bàsics per assolir la inserció dels immigrants en la nostra societat i, alhora, fer possible l'enriquiment mutu: l'atenció als seus drets fonamentals i el foment del diàleg intercultural, és a dir, la dignitat de la persona i la convivència social i pacífica. Pel que fa al primer aspecte,

Samba Kubally intenta facilitar la incorporació dels immigrants i de les seves famílies a la vida quotidiana de Santa Coloma. Els projectes són suggestius: atenció als fills, guarderia perquè les mares puguin assistir a l'escola, servei d'informació per als treballadors i taller de condicionament i millora de vivendes. Sense oblidar els projectes de capacitació i reciclatge dels alumnes, un taller de confecció i natura, un de conversa, un d'alfabetització i un per a la formació de monitors i líders d'associacions entre els treballadors estrangers. D'altra banda, s'intenta facilitar la comprensió intercultural promovent el coneixement mutu entre els africans residents a Santa Coloma i la població autòctona.

Per acabar, citaré unes paraules del propi col·lectiu que em semblen prou il·lustratives de la tasca que desenvolupa: "En la mesura que aquesta escola ajuda els pares i mares dels infants a formar-se i a viure dignament, possibilita que es faci efectiva per a ells l'aplicació dels drets humans i dels drets de l'infant. En tant que millora les seves condicions de vida i de les seves famílies i potencia les relacions interculturals solidàries i respectuoses amb la diversitat, possibilita que en un futur puguin conèixer, en igualtat de condicions i drets, com a ciutadans i ciutadanes d'aquest país".